

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Dziś i Jutro” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla subskrybentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł. Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,50 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr, na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe słowo (łusta) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej. Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowem Miście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowe Miasto-Pomorze.

ROK XVIII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 7 KWIETNIA 1938.

N -- Nr. 42

Zydzi na wsi.

We Lwowie wychodzi czasopismo, poświęcone sprawom wsi p.t. „Wies i państwo”, pod redakcją prof. Bujaka. W marcowym nrze p. Antoni Kolarz, znawca spraw wiejskich, zamieszcza bardzo interesujące wiadomości o rozmieszczeniu Żydów na wsi. Pod względem gęstości skupienia ludności żydowskiej można podzielić rozmieszczenie Żydów na 3 grupy województw. Do pierwszej grupy należą 3 województwa zachodnie o ilości Żydów poniżej 2 proc. Na te województwa przypada 29 596 Żydów, bez świeżo dołączonych powiatów woj. warszawskiego i łódzkiego. To wynosi 1 proc. ogólnej ilości Żydów w Polsce. Z tego mieszka na wsi zaledwie 3,541 Żydów. Cyfry te oparte są o spis ludności z 1931 r. Od tego czasu wzrosła także ludność żydowska znacznie na Śląsku, ale w ostatnich czasach Stronnicstwo Narodowe przeprowadza na tym terenie ostrą bojkotową działalność. Na wieś śląską Żydzi się nie dostali. Do drugiej grupy należą województwa: krakowskie, nowogródzkie, tarnopolskie, wileńskie i stanisławowskie, w których Żydzi nie przekraczają 10 proc. Tam mieszka przeszło 340 tys. Żydów czyli 20,6 proc. ogółu ludności żydowskiej. Z tego na wsi mieszka 130 tys. Żydów. Reszta województw należy do grupy trzeciej, w której ludność żydowska stanowi od 10 do 15,4 proc. W tych to województwach są właściwe skupienia Żydów, gdyż mieszka w nich 2 miliony 400 tys. Żydów, co stanowi 78,4 proc. ogółu ludności żydowskiej, mieszkającej na wsi.

Jest rzeczą charakterystyczną, że najmniej Żydów na wsi znajduje się w województwach, posiadających wysoko postawione szkolnictwo. Im mniej analfabetów — tym mniej na ogół Żydów. Jeszcze przed wojną na terenie Małopolski Wschodniej Żydzi opanowali znaczne obszary ziemskie. Dlatego jest rzeczą wskazaną, ażeby przy wprowadzeniu zmiany ustroju rolnego w Polsce przede wszystkim rozparcelować majątki, należące do większej własności żydowskiej. Ziemia nie jest towarem, ale podstawą bytu narodowego i Żydzi z ziemi polskiej muszą być wywłaszczeni. Żydzi zresztą nie czują się dobrze na wsi i procent ich tam spada. Jeszcze przed wojną na terenie powiatów, gdzie pracowali narodowcy, sklepiki żydowskie topniały. Zanika na wsi także typ Żyda — karczmarza, utrzymuje się natomiast pośrednik handlowy i rzemieślnik i coraz częściej występuje Żyd-rolnik. Szczególnie pośrednictwo handlowe produktami rolnymi znajduje się przeważnie w ręku żydowskim. Wprawdzie w ostatnim roku akcja Wydz. Gospodarczych Str. Nar. także i na tym polu zrobiła znaczne postępy. W szeregu powiatów zorganizowano skup zboża, jaj, masła, powstają odpowiednie spółdzielnie, a nawet przystąpiono do organizowania skupu szmat i skór bydlęcych.

Historyczny ruch, który zainicjowało Str. Narodowe w celu odżydzenia Polski, wieś polska coraz powszechniej opanowuje. Tym bardziej Żydzi zabiegają o stworzenie własnych warsztatów rolnych. W roku 1931 około 20,000 gospodarstw rolnych należało do Żydów. Dyr. Kolarz przypuszcza, że w miarę spolszczenia miast i miasteczek wzmagać się będzie znowu powolny napływ Żydów do wsi, bądź w charakterze rzemieślników, bądź też w charakterze rolników. Pisma żydowskie ostatnio donoszą, że osiedlanie się Żydów na wsi, szczególnie na wschodzie, popierają finansowo żydowskie organizacje zagraniczne. Dlatego unemożliwienie Żydom nabywania ziemi w Polsce jest sprawą pilną i konieczną. K. Wierczak.

Przymus spowiedzi dla urzędników rumuńskich.

Bukareszt. Prezydium Rady Ministrów zakomunikowało wszystkim ministerstwom, iż wszyscy urzędnicy państwowi winni przed świętami Wielkiej Nocy przystąpić do Komunii św. Chodzi tu oczywiście o kościół prawosławny.

Dokąd mogą jechać Żydzi z Polski?

Artykuł pod powyższym tytułem pisarza Wacława Gąsiorowskiego znalazł, jak to zresztą było do przewidzenia, echo wśród zainteresowanych — Żydów. Omawia go „Nasz Przegląd”, który, podkreślając poważne i rzeczowe stanowisko autora, nie zgadza się jednak z jego tezą, gdyż nawet i tereny, wskazane przez p. Gąsiorowskiego, nie nadają się do skierowania tam emigracji. „Nasz Przegląd” pisze:

„Alger, Tunis, Marokko — oto — zdaniem p. Gąsiorowskiego tereny emigracyjne zasadniczo realne! Musimy sprząść zawód p. Gąsiorowskiemu. I te tereny znalazłonego nie są realne! Reczej fantastyczne! Nowe miraż — tak modnego dziś emigracjonizmu. Być może, zrezygnowałby p. Gąsiorowski z tych terenów, gdyby pamiętał o pewnych faktach, referowanych w swoim czasie przez agencje telegraficzne. Toć niedawno jeszcze czytaliśmy doniesienie o przeciwżydowskich wystąpieniach Arabów — w Algierze, Tunisie, Maroku. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wzmrożona imigracja żydowska do tych krajów rozpaliby tam terror innych tubylców: Berberów i Tuaregów.

W konkluzji autor, podpisany Pierrot, dochodzi do przekonania, że jednak tylko Palestyna jest realna, aczkolwiek nastęrcza ciągle wielkie trudności.

To zestawienie poglądów pisarza polskiego i publicysty organu żydowskiego jest b. ciekawe i wskazuje na wykryty żydowski. Jedno jest wszakże niewątpliwe. Oto zorganizowanie odpływu znacznej ilości Żydów z Europy środkowo-wschodniej jest zagadnieniem, które ze względów demograficznych nie da się zdjąć z porządku dziennego. Oczywiście wzmrożona imigracja do Palestyny jest wyjściem najprostszym, ale nie może być jedynym, tak ze względu na panujące tam stosunki, jak i na pojemność kraju. Nam zresztą obojętne, dokąd Żydzi się wyniosą, byle sobie poszli.

Zbrodnicza akcja żydo-komuny w szeregach armii polskiej. Na 39 oskarż. — 28 Żydów.

W Sądzie Okręgowym w Warszawie rozpoczął się w poniedziałek wielki proces komunistyczny. Na ławie oskarżonych zasiadło 39 osób — członków wydziału wojskowego partii komunistycznej, w tym 28-miu Żydów. Część z pośród oskarżonych była już karana za agitację komunistyczną, a główna oskarżona, Elia Wolfgang, karana była nawet kilka razy. Dwóch oskarżonych — Romualda Iwanickiego i Lejbę Brauna, sprowadzono na rozprawę z Berezki Kartuskiej.

Akcja w koszarach i Zw. Rezerwistów.

W myśl uchwał 2-go Kongresu Kominternu z r. 1920 oskarżeni prowadzili propagandę komunistyczną w wojsku. W tym celu tworzone w poszczególnych pułkach „komórki kompanijne”, składające się z 3 do 5-ciu osób. Obok „komórek kompanijnych” zalecano tworzenie komórek batalionowych i pułkowych. Zadaniem ich było „pogłębianie fermentu w armii, wciągnięcie mas żołnierskich do rozgrywających się walk.”

Watykan nie pochwała prohitlerowskiego wystąpienia kardynała Inuitzera i episkopatu Austrii.

Oficjalny organ Watykanu ogłosił komunikat, stwierdzający, że prohitlerowska deklaracja biskupów austriackich sformułowana i podpisana została bez jakiegokolwiek poprzedniego porozumienia lub późniejszej aprobaty Stolicy św., pod odpowiedzialnością jedynie wspomnianego Episkopatu.

W kołach, zbliżonych do Watykanu, twierdzą, że arcybiskup wiedeński, kard. Inuitzer, wezwany został do Rzymu, celem wyjaśnienia sprawy stanowiska kleru austriackiego wobec Anschlussu i plebiscytu.

W związku ze stanowiskiem Watykanu mówią o możliwości wypowiedzenia przez Niemcy konkordatu. Mówią również o możliwości ustąpienia ze stanowiska arcybiskupa Wiednia, kard. Inuitzera.

Premier, a ZNP.

„Czas” jest ogromnie zdumiony artykułem „Głosu Nauczycielskiego” (organu ZNP) o posłuchaniu prezydium zarządu głównego ZNP u premiera.

— „Przecieramy oczy z zdumienia — pisze „Czas”. — Nie możemy wszak wątpić w prawdziwość tego opisu. Nie został on wszak zdemontowany. A wynika z niego niezbitie, że premier Składkowski w sprawie Związku Nauczycielstwa Polskiego zmienił radykalnie swe zdanie. Tych samych ludzi, którym w październiku zarzucał tolerowanie, a nawet popieranie tendencji komunistycznych, dzisiaj przyjmuje w sposób niezmiernie serdeczny, twierdzi, że zna ich patriotyzm, wyraża ubolewanie z powodu ataków, które przez prasę są przeciwko nim skierowane.

Jeśli premier Składkowski jest dzisiaj zdania, że ZNP jest organizacją, zasługującą na zaufanie i poparcie, jeśli doszedł do wniosku, że jego październikowe oskarżenia były niesłuszne, to opinia powinna być o przyczynach tej zmiany poinformowana, chociażby dlatego, by należycie do ZNP móc się ustosunkować.”

Tyle „Czas”. Przyszliśmy, że naprawdę możnaby się dziwić, tylko że my dziś już niczemu się nie dziwimy. Dużo przemawia za tym, że kurs idzie na lewo.

Ks. prymas Hlond zachorował.

Ks. kardynał prymas Hlond, zapadłszy na zapalenie środkowego ucha, musi i wyrzec się podróży do Rzymu, dokąd wybierał się w związku ze zbliżającą się kanonizacją błog. Andrzeja Boboli.

Ks. kardynał prymas Hlond przyczynił się w wielkiej mierze do pomyślnego zakończenia tego procesu kanonizacji i w związku z tym wydarzeniem religijnym wydał znaną odezwę do narodu.

Przejęcie nowych powiatów dla Pomorza.

Bydgoszcz. W sobotę odbyła się przez p. woj. Raczkiewicza uroczyste przejęcie Bydgoszczy, Inowrocławia oraz powiatów bydgoskiego, inowrocławskiego, szubińskiego i wyrzyskiego w granice nowego, wielkiego Pomorza.

Włocławek. W niedzielę w Włocławku nastąpiło przez woj. Raczkiewicza przejęcie uroczyste faktycznej władzy nad czterema powiatami, wcielonymi do Pomorza z woj. warszawskiego.

Delegaci klasowych związków zawod. (tj. socjalistycznych) — u premiera.

Warszawa. P. prezes Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowski przyjął w sobotę przedstawicieli komisji centralnej Klasowych Związków Zawodowych w osobach — p. Kwapińskiego, Topinka i Zdanowskiego.

Na Litwę można przesyłać także listy prywatne.

Wilno. Połączenie pocztowe z Litwą z dniem 2 bm. zostało rozszerzone. Obecnie mogą wysyłać listy na Litwę osoby prywatne, nie tylko dyplomaci, jak było dotychczas. Pierwszy krok ku temu zrobili Litwini. Worek z korespondencją, przysłany z Litwy, zawierał mnóstwo listów prywatnych, wobec tego ministerstwo zniósło dotychczasowe ograniczenia, pozwalając wszystkim obywatelom korzystać z połączenia pocztowego z Litwą. Przy opłatach obowiązuje ogólna taryfa zagraniczna.

Zjazd wojewódzki Stron. Pracy w Toruniu.

Dnia 3 bm. odbył się w Toruniu organ. zjazd wojewódzki z Pomorza, który rozpoczął się nabożeństwem w kościele św. Jakóba, po czym uczestnicy pochodem udali się do „Dworu Artusa”. W zjeździe wzięł udział gen. Haller, który wygłosił dłuższe przemówienie, również przemawiał prezes Stron. p. Popiel. Żywo oklaskiwano listy od b. Prezydenta Wojciechowskiego oraz b. prez. miasta Ratajskiego.

Z krwawej Hiszpanii. Barcelona odcięta od Walencji.

Wojska narodowe wkroczyły do miasta portowego Tortosa, w pobliżu rzeki Ebro.
W ten sposób czerwona Katalonia z Barceloną została odcięta od reszty kraju, będącego jeszcze pod terrorem czerwonych.

Katalonia ma bezpośrednie połączenie lądowe z Francją, natomiast czerwoni z Madrytu i Walencji mogą uciekać już tylko jedną drogą, przez port we Walencji.

Straszliwy terror w Leridzie.

Donoszą o okropnych zbrodniach czerwonych hord w Leridzie. Czerwone hordy włamywały się do mieszkań, które obrabowywano, a mieszkańców wyciągano z domu, wleczono pod mur cmentarny i tam mordowano. Także na ulicy zastrzelono lub zakłuto nożami licznych przechodniów. Liczba zamordowanych wynosi przeszło 6000 osób. Wśród zamordowanych jest 1 biskup, 20 księży i prawie wszyscy oficerowie garnizonowi.

Narodowcy zdobyli Leridę.

W niedzielę, dnia 3 kwietnia r. po południu po kilkudniowych zajętych walkach oddziały narodowe zajęły Leridę.

Miasto jest niemal całkowicie zburzone i spalone. Zajęcie Leridy nie zatrzymało ofensywy wojsk narodowych, które nacierają dalej na północ od miasta.

"Gdańsk rzeczywistą częścią wielkiej Rzeszy".

Prowokacyjny artykuł niemieckiej urzędówki.

Berlin. W przeddzień rozpoczynającej się w Warszawie polsko-niemieckiej konferencji prasowej oficjalne "Narodowo Socjalistyczna Korespondencja" przynosi w dziale propagandy wyborczej artykuł o Gdańsku, urągający wszelkim zasadom porozumienia prasowego między Rzeszą i Polską.

"Dziś Gdańsk jest rzeczywistą częścią Wielkiej Rzeszy — pisze "Korespondencja" — mimo, że na mapach posiada własne granice. Okręg gdański partii nar. socjalistycznej jest co prawda mały, ale jest on organizacyjnie wcielony do partii mimo, że kierownictwo tejże zarządza własnym państwem.

Pełnomocnik Adolfa Hitlera rządzi dziś w Gdańsku, tak wywodzi rzeczony pismo, z tą samą pewnością i z takim samym przekonaniem o szczególnej misji Niemiec i prowadzi naród do tych samych celów, jak się to dzieje w Rzeszy.

Niemcy planują rozbiór Czechosłowacji. — Polska ma w nim także uczestniczyć.

Londyński "Manchester Guardian" podaje ogłoszono planach Niemiec w stosunku do Czechosłowacji. Według tychże przyłączenie do Niemiec niemieckich terytoriów jest jakoby przesądzone.

Co natomiast dotyczy reszty, to wysuwane są dwie koncepcje. Pierwsza zaleca pozostawienie Czechosłowacji pod protektoratem Niemiec bez dalszego jej rozbioru.

Druga domaga się podziału Czechosłowacji z tym, aby obszary, zamieszkałe przez mniejszość polską, przyłączyć do Polski. Obszary węgierskie do Węgier, Słowaczkę podzielić między Polskę i Węgry, a terytoria narodowo-czeskie pozostawić jako niepodległe państwo.

Anglia uznała Anschluss.

Poselstwo angielskie we Wiedniu zlikwidowane.

Anglia zlikwidowała poselstwo angielskie we Wiedniu, co równa się uznaniu Anschlussu.

Służba „Sokoła” dla narodu polskiego.

Warszawa. W sobotę i niedzielę w siedzibie „Akcji Katolickiej” odbyły się dwudniowe obrady VII-go zjazdu rady Związków Tow. Gim. „Sokoła”. Na zebranie to przybył także prezes „Sokoła” w Czechosłowacji, poseł do parlamentu czechosłowackiego, dr Wolf. Obrady zajął prezes „Sokoła”, płk. Arciszewski.

Uchwalono wysłać depesze hołdownicze do P. Prezydenta R. P., kardynała Hlonda, marsz. Rydza Smigłego. Następnie programowy referat p. t. „Cele i zadania Sokolstwa” wygłosił p. Eug. Wunsch. Streszczone są w nim następujące rezolucje:

1. Sokolstwo polskie uważa za swe istotne i niezmiennie zadanie służbę dla narodu polskiego i jego państwa.

2. Sokolstwo uznaje przede wszystkim wychowanie społeczeństwa w duchu narodowym, a więc na zasadach chrześcijańskich.

3. Uznaje za konieczną bezwzględną walkę z wszelkimi prądami rozkładowymi, a w szczególności z prądem komunistycznym i żydowskim.

4. Sokolstwo stoi na stanowisku ścisłej współpracy z armią narodową.

5. Dąży do zachowania nierozdzielnej łączności z Polonią zagraniczną. Prezsem ponownie wybrany został płk. Arciszewski.

Marsz. Smigły Rydz objął protektorat nad Sokolem.

Marsz. Smigły Rydz zgodził się na prośbę komitetu obywatelskiego objęcia protektoratu nad zlotem sokolstwa polskiego. Zlot odbędzie się w dn. 4-6 czerwca i zapowiada się niezwykle imponująco. W programie przewidywane jest złożenie hołdu obrońcom Lwowa w 20 rocznicę ich czynu.

Polska i Litwa.

Wilno. Komunikacja pocztowa pomiędzy Wilnem, a Kownem odbywa się normalnie. Na terenie okręgu wileńskiego przyjmowane są korespondencje do Litwy bez jakiegokolwiek ograniczeń.

Łotwa przyjęła z radością likwidację konfliktu polsko-litewskiego.

Na dorocznym posiedzeniu łotewskiej izby pracy min. spraw zagr. Munters m. in. oświadczył, że Łotwa może się radować, iż we wschodniej części Europy utrwalił się pokój.

Dzień 31 br., w którym posłowie Polski i Litwy we Warszawie i Kownie wręczyli listy uwierzytelniające, otwiera nową erę nie tylko w stosunkach Polski i Litwy, ale i w stosunkach innych państw bałtyckich.

Rząd Polski zaprotestował przeciwko anty- polskiej działalności komunistów, w Czechosłowacji.

Agencja Stefani donosi z Pragi, że na skutek protestu rządu polskiego z powodu antypolskiej działalności komunistycznej w Czechosłowacji rząd czeski zarządził dochodzenia.

Kuratorom przyznano prawo przenoszenia nauczycieli.

Od kwietnia r. przyznano kuratorom szkolnym prawo przenoszenia nauczycieli do innych miejscowości w obrębie ich okręgu ze względu na dobro służby.

Gwałtowne burze nad Europą.

Ostatnio przeszła nad Europą gwałtowna burza. Nad Wiedniem i okolicą przeistoczyła się w prawdziwy orkan. Nad Czechosłowacją przeszły również silne burze, wyrządzając wiele szkód.

Nad wybrzeżem Norwegii przeszedł niezwykle gwałtowny orkan. Nad Marsylią szalała burza, pociągając za sobą 3 ofiary na redzie Marsylii.

Do ciast wielkanocnych:

cukier „Vanillin”,
olejki do pieczenia,
proszek do pieczenia
„Backin”

d-ra OETKERA

WIADOMOSCI.

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 6 kwietnia 1938 r.
Kalendaryk. 6 kwietnia, środa, Julliana, Cielst.
7 kwietnia, czwartek, Hermana.
Wschód słońca g 5 — 01 m. Zachód słońca. g. 18 — 16 m.
Wschód księżycy g 9 — 04 m. Zachód księżycy g. 0 — 36 m.

Z miasta i powiatu.

Zarządzenie Starosty Powiatowego Lubawsk. z dn. 4 kwietnia 1938 r. o zwalczaniu duru brzusznego na terenie gminy Rożental.

Na podstawie art. 1, 4 i 10 ustawy z dn. 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. Ust. RP nr 27 poz. 198) na czas trwania epidemii duru brzusznego zarządzam co następuje:

§ 1
Każdy przypadek zachorowania lub śmierci na dur brzuszny, jak również każdy przypadek, wzbudzający podejrzenie co do duru brzusznego należy zgłosić niezwłocznie do Zarządu Gminnego.

Obowiązek zgłoszenia obciąża lekarza, badającego chorego, położną, głowę rodziny lub osobę, pod której opieką znajduje się chory, lokatorów mieszkania, rzadcy, administratora albo właściciela majątku lub domu, kierownika szkół oraz organa Policji Państw.

Zgłoszenie należy skutecznie pisemnie, bezpośrednio ustnie lub telefonicznie.

§ 2.
Zabraniam wstępu do wszelkich pomieszczeń, uznanych za zakażone. Romieszczenia te są w sposób widoczny odpowiednio oznaczone tabliczką z napisem: „choroba zakaźna” — wstęp wzbroniony.

§ 3.
Zabraniam wywożenia z miejscowości Grabowo wszelkich produktów spożywczych aż do odwołania.

§ 4.
Zabraniam spożywania w stanie surowym wody, mleka i owoców. Równocześnie zabraniam płukania naczyń w wodzie ze strugi i używania tej wody do sporządzania potraw. Nakazuję mycie rąk przed każdorazowym posiłkiem.

§ 5.
Nakazuję przymusowe odkażanie pomieszczeń oraz przedmiotów zakażonych lub podejrzanym o zakażenie, a mianowicie: bielizną, którą używali chorzy, należy przed praniem wygotować, słomę z slenników należy spalić. Równocześnie nakazuję stałe odkażanie stepów i dolów kloacalnych wapnem niegaszonym.

§ 6.
Winni przekroczenia przepisów niniejszego zarządzenia podlegają na podstawie art. 22 ustawy z dnia 21 lutego 1935 o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. Ust. RP Nr 27 poz. 198) karze aresztu do 3 miesięcy.

Usiążące Dziecko.

Powieść.

1)

I.
W szynku Berniczek, na jednym z przedmieść Pragi, było gwarno. Odbywała się tam zabawa; muzyka grała od ucha, a liczne pary tańczyły zamasyście, wykrzykując wesoło.

Towarzystwo to składało się z żebraków i żebraczek, złodziei i rozmaitych innych włóczęgów, którzy się w tym szynku schodzili na pogadankę, zabawę, a także i w tym celu, aby naradzać się między sobą, gdzie i jak kradzież wykonać. Właściciel szynku nie pytał się o to, czym jego goście są; byleby płacili.

Między nimi znajdował się jeden, który ani nie tańczył ani nie był wesoły. Wcisnął się w kątek przy szynkfascie, zwiesił głowę, zamknął oczy tak, iż zdawało się, że drzemie. Odzież jego nie wiele się różniła od odzieży innych gości; była obdarta, poplamiona, zakurzona. Od czasu do czasu podnosił ów człowiek głowę i rzucał ponury wzrok na tańczących; potem popił z kufła, stoją-

cego przed nim na stole i znów zapadał w zadumę.

Wtem wszedł do izby jakiś człowiek, który byłby niezawodnie uwagę całego towarzystwa na siebie zwrócił, gdyby wszyscy obecni tańcem i uciechą tak bardzo zajęci nie byli. Był to człowiek średniego wzrostu, około 50 lat liczący. Ubranie jego nie było wykwiśnięte, lecz porządne. Łatwo też po nim było poznać, że włosy sobie umyślnie nisko na czoło zaczesał, chustkę pod szyję niedbale zawiązał, aby nie spadała obecny tu gościom. Z razu przyglądał się chwilę tańczącym; widać kogoś szukał. Gdy wzrok jego padł na owego wspomnianego gościa w kącie izby, zabłysło mu żywo oko i coprędzej przecisnął się do niego.

— Nareszcie cię znalazłem, Janie Ubliku — rzekł na powitanie.

Ów człowiek podniósł głowę i zapytał ze zdziwieniem:

— To wy, panie kamerdynerze? Po co przychodzicie tu dotąd? I dlaczego w takim przebraniu?

— Tutaj nie możemy mówić ze sobą otwarcie — odrzekł przybyły — ale chodź ze mną, a pogadamy.

Ublik jednak spojrzął z podejba na mówiącego i nie ruszył się.

— Chodź z mną — powtórzył tenże, — bo chcę ci powiedzieć o czymś, przy czym sporo pieniędzy zarobić możesz.

— Chodźmy tedy — odezwał się na to Ublik, powstając — zaprowadź was do izby, gdzie zupełnie bezpiecznie ze sobą mówić będziemy mogli. Wkrótce po tym siedzieli obaj w tylnej, małej izbie, w której zresztą nikogo nie było.

Kamerdyner zawałał na posługującą:

— Proszę o butelkę najlepszego rumu, a także coś dobrego do zjedzenia.

Jan obliźnął się, posłyszawszy te słowa.

Gdy butelka i jedzenie były na stole, odezwał się kamerdyner:

— Teraz możemy pogadać ze sobą bez ceregieli. Otóż słuchaj, panie Janie! Wiesz przecie, że ci zawsze dobrze życzył aż do tej chwili, w której pudzderko z klejnotami księżnej skradłeś... chciałem powiedzieć... gdzieś zapodziałeś. Odtąd nie mogłem się naturalnie z tobą przyjaźnić, ale w sercu chowałem zawsze dla ciebie uczucie przyjaźni. Potem, gdy cię wsadzono do więzienia...

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Odbiór bekoni w Nowym Mieście

odbędzie się w poniedziałek, dnia 11 bm. o godz. 6-ej rano jak następuje: Nowe Miasto, Nowy Dwór, Bagno, Radomno Lekarty, Zajączkowo, Skarlin, Jamielnik, Niem. Brzoście, Gryfłiny, Gwiżdżyny, Tylicze, Marzęcie, Kamionka, Bratlian, Wawrowice, Mikołajki, W. i M. Bałowski, Mroczno, Rakowice, Kurzętnik, Samplawa, Grodziszno.

Następny odbiór w Nowym Mieście po świętach, we wtorek, 19 IV. br. (—) Bol. Grochowski. Instr. Hodowl. PIR. w Nowym Mieście Lub.

1 grzywny do 3.000 zł lub jednej z tych kar, jeżeli za czyn ten nie grozi kara surowsza.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Pownocześnie uchylam zarządzenie moje z dnia 17 i 23. 3. 1938 r. w sprawie duru brzoźnego. Starosta Powiatowy; p. o. (—) Mgr A. Kwalski.

Sprostowanie.

W związku z notatą, zamieszczoną w „Drwęcy”, „Głosie Lidzbarskim” i „Głosie Mazurskim” z dnia 24. II. r. b. p. t. „Czy przerwanie dalszej regulacji Drwęcy ma dalej niszczyć mienie i owoce znożonej pracy naszego rolnictwa” proszę o zamieszczenie w powyższych piśmie następującego sprostowania:

1. Nieprawdą jest, że roboty przy regulacji rzeki Drwęcy zostały przerwane, natomiast prawdą jest, że projekty techniczne przewidywały regulację Drwęcy na odcinku granicznym od mostu kolejowego w Białej Górze w górę rzeki oraz od punktu przejściowego granicy w Białej Górze do mostu drogowego w Bratlian. Na obu odcinkach roboty regulacyjne zostały wykonane. Pozostałe do wykonania jedynie umocnienie brzegów oraz przeczystwienie koryta, na co potrzebne kredyty przewidziane zostały w planie prac na rok budż. 1938/39. Dalsze roboty poniżej mostu w Bratlian wobec wąskiej doliny i skutków tego ich nierentowności wogóle nie były projektowane.

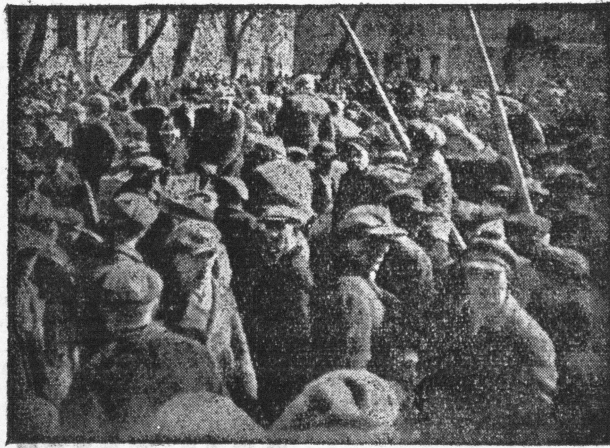
2. Nieprawdą jest, że adiacenci, przylegający do całej Drwęcy, pociągali się do ponoszenia opłat na rzecz regulacji, natomiast prawdą jest, że do opłat pociągali zostali jedynie ci członkowie spółek wodnych, którzy odnoszą korzyści z regulacji.

3. Nieprawdą jest, że rzeka Drwęca uregulowana została po stronie polskiej za przyczynieniem się władz niemieckich, natomiast prawdą jest, że w regulacji Drwęcy granicznej strona polska ponosiła 4/9 kosztów z czego tylko 7 proc. przypada na adiacentów, a reszta na Skarb Państwa. W kosztach regulacji Drwęcy od Białej Góry do Bratiana natomiast roboty finansowane są w 40 proc. przez Skarb Państwa, w 40 proc. przez Starostwo Krajowe Pomorskie, a w 20 proc. przypada na członków spółki wodnej, którzy na pokrycie swego udziału uzyskali dogodną pożyczkę w Funduszu Pracy, a ponadto uzyskali zasiłki od obu spółek granicznych polskiej i niemieckiej po 8000 zł. Starosta Powiatowy; p. o. Mgr. A. Kowalski.

Zydowscy handlarze z nasionami rolniczymi na targu nowomiejskim. Czerwona straż ochronna Żydów. — Głupota żydofilek gospodarzy.

Nowe Miasto. Jak głośnym staje się z roku na rok zjawisko żydowski, widzimy i z tego, że roszczenia on się na coraz to nowe dziedziny gospodarcze. Ktoby jeszcze do nie dawna był mógł przypuszczać, że Żydzi nasze rynki zalewają będą płodami rolniczymi. A jednak w tym roku jesteśmy świadkami opanowywania i tej dziedziny rynku przez Żydów. Do Nowego Miasta z nasionami zjeżdżają Żydzi z Brodnicy, jak Lichtenfeld, Uria, przywożąc ciężarówkami i furmankami masy nasion. Ostatnio nawet przyjechał jakiś żydowski furmankarz z Miawy. I choć nie ma najmniejszej gwarancji, że te nasiona skiełkują i wszędzie, a raczej dużo wskazuje na to, że to prawdziwy „szund”, że to koniżyna jeszcze z przed czasów przedpotopowych, to głupi gołe policy kupują te plugawe żydowskie nasiona, zanieczyszczając przy tym swoją rolę i nadomiar pechają Żydom, którzy Polsce chcą zgotować los bolszewi czy Hiszpani, swój ślepek zapracowany grosz.

Dla ochrony swego handlu nasionami żydowskie paszki ustawiają w okolicy swych wozów straż ochronną, rekrutującą się z polskich czerwonych robotników, którzy, niepomni swej godności polskiej, spełniają tu rolę żydowskich pacholców i żydowskich naganiaczy.

Powyższa ilustracja przedstawia nam furmankę Żyda Uria z Brodnicy z nasionami rolniczymi, otoczony chmurą czerwonych robotników, którzy usiłują spariszować akcje plikiętową.

„Dni Kolonialne”.

Pod hasłem „Żądamy kolonii dla Polski”, „Kolonie wzbogacają Naród” odbędzie się na terenie naszego wojew. w czasie od 7—9 bm. „Dni Kolonialni”, które mieć będą na celu:

a) dalsze pogłębienie wśród szerokiego mas społeczeństwa zrozumienia idei kolonialnej oraz ujawnienie na zewnątrz woli Narodu uzyskania dla Polski kolonii.

b) zdobycia funduszy na FAK w celu realizacji pionierskich zamierzeń Ligi Morskiej i Kolonialnej na terenach zamorskich.

Miejsce. Oddział LMK. zwraca się z prośbą do obywateli miasta o poparcie akcji przez ehetne nabywanie nalepek i składanie ofiar pieniężnych na FAK.

Uprasza się, aby przez czas trwania „Dni Kolonialnych” odpowiednio udekorowano okna wystawowe dla celów propagandowych.

Za Oddział LMK (—) Ludwik Domagała, prezes.

Zalobne nabożeństwo.

Nowe Miasto. W rocznicę śmierci śp. ks. proboszcza radcy C. Papęgo odprawi się w czwartek, dnia 7 bm. o godz. 8.30. Zalobne nabożeństwo z ramienia Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo.

P. Jentkiewiczowa, przewodnicząca.

Co jest tłem dramatu, który odegrany zostanie w przyszłą niedzielę?

Nowe Miasto. Tło dramatu „Bóg nie umiera” stanowi walka masonerii z Kościołem katolickim. Solą w oku była masonom Rzeczpospolita Ekwadorska w Południowej Ameryce, gdzie prezydentem był mąż tak niezłomnych przekonań i tak płomiennej wiary, jak Gabriel Garcia Moreno. On to z ojczyzny swojej uczynił wzór państwa katolickiego, w którym kwitła prawdziwa wolność, oparta na miłości Boga i bliźniego. Sam dla siebie niezwykle surowy, był Moreno wzorem chrześcijaństwa i obywatela, przymiarem nader rozumny, miły w obejściu i skromny, umiał sobie zjednać serca ludu, który z uwielbieniem i z dumą spoglądał na swego ryckiego prezydenta, widząc w nim bohatera cnoty i chluby ojczyzny. Ale masoni nie próżnowali. Doremnie buntowali przeciw Moreno zwolenników swych w kraju; kilkakrotne rozruchy umiał energicznie prezydent stłumić w zarodku. Wreszcie najwyższa władza masonów w Europie wydała sprzysiężonym w Ekwadorze tajny rozkaz zamordowania Morena. Zmach wykonano 6 sierpnia 1875 r. Był to dzień Przemienienia Pańskiego, a zarazem pierwszy piątek miesiąca, poświęcony Sercu Jezusa, którego chwalebne imię tak gorliwie rozszerzał. Wychodząc z kościoła po adoracji Najświętszego Sakramentu, padł szlachetny prezydent pod ciosami skrytobójców, mając na ustach słowa, które były hasłem jego życia: „...a jednak Bóg nie umiera!”

Trzeba pamiętać o tym, że treść dramatu, to nie zadanie wymyślił autora, to faktyczne wydarzenia z przed 50 laty. Autorem dramatu jest jezuita O. Henryk Tricard.

Wieczornica PZZ.

Nowe Miasto. Przypominam, iż w środę, dnia 6 bm. o godzinie 19-tej w hali gimnastycznej Szkoły Powzechne odbędzie się wieczornica PZZ w związku z odbywającym się Tygodniem Polskiego Związku Zachodniego pod hasłem „Przygarnijcie pańczerem Rzeczypospolitej”. Upraszam Szanowne Obywatelstwo m. Nowego Miasta Lubawskiego o gremialne wzięcie udziału w tej wieczornicy. Wstęp bezpłatny. (—) Wachowiak Burmistrz.

30 0/0 rabatu!

Wielka wyprzedaż tapet!

Z powodu likwidacji działu tapet dajemy Szan. Publiczności okazję zaopatrzenia się w tapety po cenach poniżej zakupu.

Przeszło 300 gustownych wzorów. Prosimy zwiedzić nasz skład i przekonać się. Odpowiednią borte dodaje się bezpłatnie!

KSIĘGARNIA „DRWECA”

30 0/0 rabatu!

Konferencja rodzicielska w gimnazjum państwowym.

Nowe Miasto. W piątek, dn. 1 bm. odbyła się w auli tut. gimnazjum państw. konferencja rodzicielska połączona z wykładem. Konferencję zagal. p. o. dyr. gimn. p. dr Komassa, po czym omówił szereg aktualnych zagadnień, dotyczących specjalnie uczniów miejsc. gimnazjum, jak sprawę mundurków, dojazdów, stancji, regul. uczęszczania itd. Następnie zwrócił uwagę na to, iż źle się stało iż zamknięto burzę i podkreślił potrzebę ponownego powstania bursy. Władze szkolne pójda na rękę, jeżeli inicjatywa w tym kierunku wyjdzie z pośród społeczeństwa. Po podkreśleniu konieczności wywiązywania się z obowiązku materialnego wobec szkoły p. dr Komassa omówił zagadnienia ogólne, jak sprawę poradnictwa, które obecnie wprowadził się i to już od I klasy gimn., by informować rodziców ucznia i jego samego o eferze jego uzdolnień i najlepszego — zdaniem wychowawców — wyboru kierunku studiów (licalnych i wyższych) czy zawodu.

Lekarka zakładu p. Rostówna zaznajomiła rodziców i opiekunów o stanie zdrowotnym młodzieży, który jest zadawalniający; stosunkowo dość dużo jest wad wzroku. Rodzice winni zwrócić uwagę na stan zębów, gdyż ich choroba powoduje łusę np. anginę, gryzę, dalszłość żołądka itp. Lekarka szkolna urzęduje codziennie między 8—9 g.

Po szczegółowym i głębokim scharakteryzowaniu przez p. prof. Witkowską typowych uzdolnień młodzieży żeńskiej nastąpiła II część konferencji, przy czym dowiedziano się, iż rezultaty naukowe w r. bież. przedstawiają się lepiej niż w okresie minionym.

Następnie rodzice informowali się o postępach uczniów i uczeniu.

Samobójstwo.

Chroście. W dn 3 bm. o godz. 15.30 popełnił samobójstwo w stodole swego ojca, roln. Jana Gawarzyckiego w Chroście — Franc. Gawarzycki, urodzony w r. 1915.

Ogledziny zwłok wykazały, że denat popełnił samobójstwo przez wystrzał z fuzji myśliwskiej i to za pomocą pętl drutu, której jeden koniec przymocował do apustu fuzji, a drugi przywiązał sobie do nogi, ścigając następnie spust. Wystrzał w serce spowodował natychmiastową śmierć.

Wstępne dochodzenia ustaliły, iż przyczyną samobójstwa była depresja psychiczna.

Komisja sądowno-lekarska zjechała na miejsce samob. w dn. 4 bm.

Z życia Och. Straży Pożarnej w Grodzisznie.

Grodziszno. W niedzielę, dnia 27 ubm. na sali p. Januszewskiego odegrał zespół Ochotn. Str. Pożarnej przedstawienie religijne p. t. „Bohaterka Chrześcijańska”, dramat w 3 aktach, pod reżyserią prezesa p. J. Małolepszego. Publiczność przybyła bardzo dużo, tak, że sala wypełniona była do ostatniego miejsca. S-mo przedstawienie wypadło nadzwyczaj pięknie. Aktorki i aktorzy wywiązały się ze swych ról znakomicie, za co należy im się pełne uznanie.

Na zakończenie przemówił do zebranych gości i prezes tut. O. S. P. p. J. Małolepszy, dziękując za tak liczny udział w przedstawieniu. Spodziewać się należy, że przedstawienie to zostanie powtórzone, aby reszta społeczeństwa, która nie miała możności z powodu małej sali brać udziału, będzie mogła uczestniczyć.

Kawa Słodowa Kneippa

Czas to pieniądz. Praktyczność pani Ziuty jest ogólnie znana. Przyjaćielki mówią z zazdrością o jej umiejętności oszczędzania czasu, pracy i pieniędzy. Weźmy jako przykład chociażby pranie. Kwestia ta dla pani Ziuty jest prosta i kłopotliwa, gdyż połowę czasu oszczędza ona przez namoczenie bielizny w rozwarze Henko, który rozpuzsza i już częściowo usuwa brud. Reszty dokonuje gotowanie bielizny przez 15 do 20 minut w rozwarze Persilu, a po wypłukaniu bielizny w czystej wodzie z dodatkiem Siliu lina ona nieskazitelnie białosłą. Na tych kilku prostych zabiegach polega cała praca prania i p. Ziuta nie wysiłiwszy się zwów jest wolna.

KACIK RADIOWY

Audycje Polskiego Radia w Warszawie.
Czwartek, 7. IV. 8.00 Audycja poranna. 11.15 11.15 Pierwszaki narodowe w muzyce polskiej i obcej — poranek muz. dla gimnazjów. 12.03 Audycja południowa. 15.45 Rozmowa muzyka z młodzieżą. 16.15 Koncert solistów. 17.00 O księżce Lepeckiego „Madagaskar”. 17.15 Łódzka ork. smoln. 18.35 Audycja dla młodzieży wiejskiej. 19.00 Tata dzwoni! — słuch. 19.30 Polskie utwory fortep. 20.00 Polska kapela ludowa 21.00 Wiosna rejs — audycja muz. słowna. 21.45 O młoda twórczość sceniczna — szkice lit. Boya Zelenkiego. 22.00 Koncert kameralny.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.
Fała 804,3 m. 936 Kc. 15—24 Kw.
Czwartek, 7 IV. 11.40, 13.10, 18.25, 23.00 Płyty. 18.00 Nowe rośliny pastwne — pogad. roln. 14.00 Wiad. z Pomorza i parę informacji. 18.15 Morski Przegląd Gospodarczy. 18.40 Wiad. sport. z Pomorza. 18.45 Lekcja języka polskiego z Katowic.

Piątek, 8 IV. 11.40, 13.00, 23.00 Płyty. 14.00 Wiad. z Pomorza i parę informacji. 18.15 Utwory fortep. w wyk. Roeslera (ze studia w Bydgoszczy) 18.40 Toruń — stolica Wielkiego Pomorza — fel. 18.55 Wiad. sport. z Pomorza. 19.30 Pieśń o morzu i marynarach w wyk. chóru szkolnego. Poza tym transmisje z innych polskich stacyj.

RUCH TOWARZYSTW

Baczność Westfalczy! — Nowe Miasto. Zebranie Koła Związku Obrony Praw Górnika Nadreni i Westfalii na pow. Lubawski odbędzie się w niedzielę, dnia 10 kwietnia br. w lokalu p. Seroczyńskiego w Rynku zaraz po sumie tj. o godz. 12.30. O liczny udział proszą Zarząd.

Kółko Rolnicze -- Nowe Miasto. Zebranie w piątek, dnia 8 bm. o godz. 11-j w lokalu zebrani. O udział wszystkich członków proszą Zarząd.

NADESŁANE

Prywatni wierzyciele długów rolniczych w obronie swych praw.
W ślad za Nowym Miastem odbyło się w dniu 4 bm. zebranie prywatnych wierzycieli długów rolniczych także w Lubawie. Salka p. Piotrowiczowej była szczególnie zapalona wierzycielami, z czego 90 proc. stanowili wierzyciele rolnicy. Świadczy to najdobitniej, że dłużnicy rolnicy stanowią za ledwie 10 proc. rolników należących naberaczy, nie zastępujących na jakiegokolwiek ulgi. Uchwalono analogiczny memoriał i rezolucję jak w Nowym Mieście oraz postanowiono po zebraniu dalszego materiału dowodu ego złożowości dłużników, wysłać delegację z tut. powiatu do właściwych czynników w Warszawie. Stwierdzono, że przez ustawę oddziałową naruszono art 99 obowiązującej konstytucji, który wyraźnie brzmi: Rzeczpospolita Polska uznaje wszelką własność, a wywiązanie przewiduje tylko ze względu na wyższą użyteczność za odszkodowaniem. W takim stanie rzeczy jedyną wyjście z tej anormalnej i krzywdzącej wierzycieli sytuacji wbrew prawu może być tylko przejęcie wierzycielności prywatnych przez państwo. Na takim stanowisku stanęła też prasa oraz większość posłów i senatorów i sprawa ta winna znaleźć się na wotandum sejmowej już na najbliższej sesji nadzwyczajnej. Dalszy materiał dowodowy i podpisy przyjmuje w Nowym Mieście p. Szczerbicki, ul. 19 Stycznia 9, a w Lubawie p. Biernacki, skład żelaza.

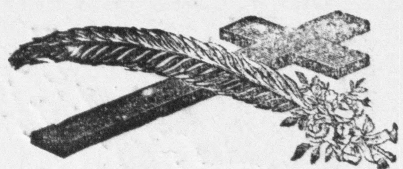
GIEŁDA ZBOZOWA

Placono w złotych kg za 100

	Poznań, 5. 4.	Bydgoszcz, 4. 4.
Zyto	18 00—18 25	18 75—19 00
Pszonica	24 50—25 00	24 50—24 50
Jęczmień	17 25—17 50	16 50—16 75
Owies	17 50—18 00	17 75—18 25
Mąka tytnia 65 proc.	26 75—27 75	28 75—29 25
Mąka pszenna 65 proc.	36 50—37 50	37 75—38 75

Za redakcję odpowiedzialny: Józef Zieliński w Nowym Mieście Lub. Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesłank w składzie, strajków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej sumy lub odszkodowania.

Dnia 6 kwietnia 1938 r. powołał Bóg do chwały swej, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, zaopatrzoną Sakramentami św., moją najdroższą matkę

Annę Ostopowicz

w wieku 82 lat.

Ekspozycja zwłok odbędzie się w sobotę, dnia 9 bm. z domu żałoby do kościoła parafialnego w Lubawie o godz. 10 przed południem; następnie pogrzeb.

Pograżona w nieutulonym smutku

córka

Lubawa, dnia 6 kwietnia 1938 r.

Osobnych uwładożeń nie wysyła się.

Dnia 5 kwietnia rb. o godz. 0,30 zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, zaopatrzoną kilkakrotnie Sakramentami św., moja najukochańsza siostra, matka, babka i teściowa

Waleria z Trackich Strehlowa

przeżywszy lat 65.

O czym donosi w ciężkim smutku pograżona

rodzina

Nowe Miasto Lub., dnia 5. IV. 1938 r.

Ekspozycja zwłok z domu żałoby do kościoła parafialnego w Nowym Mieście odbędzie się w piątek, dnia 8 bm. o godz. 9-ej; następnie pogrzeb.

Osobnych uwładożeń nie wysyła się.

Tapety

wielki wybór najnowszych deseni

Farby
Pokosty
Lakiery
Pędzle
Szablony
Kredę

poleca
Nowa Drogeria

właśc.
Wacław Truszczyński
LUBAWA, ul. Zamkowa
Telefon 37

Skórę wierzchnie

Największy wybór:

Chromy
Głomy
Lakiery
Bukaty
Faldry
Juhty
czarne i kolorowe

poleca
Składnica Skór

CZ. BALCEROWICZ
Brodnica

przy moście tel. 111
Hurt Detal!

Dom
z placem budowlanym na sprzedaż

Rekowski
Nowe Miasto Lub.

Zbierajcie znaczki reklamowe światowej marki „Urbin”.

Czyści chemicznie i farbują

wszelką garderobę męską damską i dziecięcą szybko i pod gwarancją nieuszkodzenia tkaniny

Pralnia Chemiczna i Farbiarnia

w Brodnicy, ul. Mostowa 7
właśc. Konst. Stelka

Zlecenia przyjmują:
w Lubawie „Bazar” p. Bestianowa

w Działdowie p. Br. Bojerska, Rynek

w Lidzbarku p. St. Gawryś, Plac Hallera

TAPETY

w najnowszych deseniach po najniższych cenach poleca

Józef Cieszyński, drogeria

Nowe Miasto. Rok założ. 1909.

POLECAM

stale na składzie

Wapno Ia
Cement „Wysoka”
Okucia do drzwi i okien

Gwoździe
Żelazo obręczowe
Siatki do plotów

Alfons Leski

LUBAWA - Pomorze
Grunwaldzka 10.

Skład żelaza - narzędzi - Art. budowlane - Sprzęty kuchenne

Porcelana - Szkło - Fajans

Mniejszą ilość pieniędzy znalazłem

na jarmarku w Łąkorzu. Odebrać można za zwrotem kosztów.

Robaczewski, Wawrowiec p. Skarlin

Koniczynę

czerną i białą oraz wszelkiego rodzaju

nasiona rolne

po cenach dziennych stale poleca

Bron. Murawski, Lidzbark Zamkowa 6. Tel. 53.

Wyprzedaje po cenach zniżonych półszorki

robocze, lejce, kantarki, naszyjniki, paski do uzd, paski

harcerskie i do pleców, podkładki filcowe, teki i tornistry

oraz maszynę „Singer”
Franciszek Szczepański
mistrz siodlarski
Brodnica, Przedzamecze 6

Sprzedam zaraz gospodarstwo

100 morgowe z żywym i martwym inwentarzem.
Jagodziński, Działdowo.

Gospodarstwo

rolne w powiecie lubawskim ca 70 mórg pszenno-buraczkowej ziemi w tem ca 5 mórg łąki z głębokim pokładem torfu, z masywnymi budynkami, z żywym i martwym inwentarzem od zaraz na sprzedaż. Cena według umowy. Wpłaty 10-12,000 zł. Reszta kredyt długoterminowy. Zgłoszenia do eksp. „Drwęcy” Nowe Miasto.

4-morgowy sad warzywnik wydzierżawi

Marianowo. Na sprzedaż jarka.

Prosięta 7 mto tygodniowe ma na sprzedaż

Maj. Kurzętnik.

Drzewo opałowe dragi zdadne na koźły i drabie, gromady — zdadne na ploty

sprzedaje
Majątek Cibor p. Lidzbark

MAKUCHY

Iniane i rzepakowe

PRIMA

otrebę żytnie i pszenne

NASIONA

rolne po cenach przystępnych stale poleca

BRON. MURAWSKI, Lidzbark, Zamkowa 6. Tel. 53.

Powózkę

2-konną, dubeltówkę 16-kę i silny krajacz gliny „Ton-

schneider” sprzedam

Zgłoszenia do eksp. „Drwęcy” Nowe Miasto Lub.

Mam na sprzedaż

DOM

masywny, nadający się na interes w Skarlinie. Cena podług umowy.

Jan Metkowski, Krotoszyń, pow. Lubawa.

Uczeń

syn porządnego rodziców z odpowiednim wykształceniem szkolnym może się zgłosić od zaraz.

LUDWIK STIENSS skład tow. kolon. - Restauracja

wytwórnia wód mineralnych
Lubawa, Rynek 18

Potrzebny od zaraz

chłop z chłopakiem. Żurański, Skarlin.

Uczenica

niecelowych rodziców może się zgłosić.

K. Thimm, m. fryzjerski
Lubawa, Warszawska

Karty do gry

poleca
„DRWECA”

Urząd Stanu Cywilnego w Lidzbarku - wsi

ogłasza, że:

1. czeladnik rzeźnicki, Jabłoński Władysław, kawaler, syn zmarłego Jana i Otylii z domu Rucińska, zamieszkały w Rembertowie, gm. Wawer, pow. Warszawa,

2. bez zawodu, Szczepańska Józefa, panna, córka Adama i Leokadii z domu Jędrjan, zamieszkała w Jeleniu, gm. Lidzbark-wieś, pow. Działdowo, chcą zawrzeć związek małżeński.

O ewent. przeszkodzie należy zawiadomić Urząd Stanu Cywilnego w Lidzbark-wieś w Lidzbarku.

Urząd Stanu Cywilnego w zastępstwie
(-) Lisewski

ZAMIENIAMY

stare odbiorniki na nowe Philipsa

Dogodne warunki spłaty do 18 rat

„AUTO-STOP”

A. Białachowski, Brodnica n. Drw., Mazurska 14. Telefon nr. 120.

Łubin żółty

bez gorczycy, niezastąpioną roślinę na plaski, dającą obfite plony, wzbogacającą glebę w azot sprzedaje do siewu

maj. RUDA, p. Radomno
tel. Nowe Miasto Lub. 14

Czas odnowić mieszkania i meble

FARBY, POKOSTY, LAKIERY
TAPETY, SZABLONY, PENDZLE
ORAZ WSZELKIE INNE PRZYBORY

poleca po cenach konkurencyjnych

Drogeria Mały Rynek
ALEKSY WOJNOWSKI
BRODNICA, Mały Rynek

W związku z rozporządzeniem tutejszego Starostwa o zakładaniu urządzeń przeciwzakłóceniovych na motory i aparaty elektryczne donoszę, że

zakładam fachowo tłumiki

każdego rodzaju po cenach fabrycznych.

A. ŚWINIARSKI

zakład radiotechniczny
Nowe Miasto Lub.

Duży wybór

w bluzeczkach damskich

ostatnie nowości w kolorach i kroju

POLECA

I. Kolasińska

BRODNICA, Rynek 9
dawniej: Drawert

Ścisłe stałe ceny.

Najtaniej

zakupisz

konfekcję damską męską

oraz dziecięcą

w składzie konfekcji

L. Brzozowska

BRODNICA, Kościuszki 1.

FORMULARZE
poleca
Księgarnia „Drwęca.”

Materiały damskie

gustowne — modne — tanie

na sukienki — komplety — kostiumy —

plaszczki — spódniczki — bluzeczki.
Plaszczki damskie i męskie

poleca w wielkim wyborze najkorzystniej

Fa Tadeusz Nadolny

skład białawców, konfekcji i towarów krótkich

Lubawa, Rynek 5 - Telefon 55.

Polecam: Polecam

Cement
Wapno

Tragarze
Okucia budowl.

Gwoździe

Zelaza wszelkiego rodzaju

Osie wozowe

Teodor Tysler
skład żelaza
LUBAWA

Sprzedam

gospodarstwo

12 i pół morgowe na części lub w całości od zaraz.

Patalon Roman, Mroczenko.

Maszynę do kopania torfu w dobrym stanie kupi

Graduszewski
majątek Nawra
p. Nowe Miasto Lub.

po cenach jak najniższych

Oleje maszynowe

Olej podłogowy

Olej centryfugowy

Tran do skór

Smary na osi

oraz oleje jadalne

stale na składzie

LUDWIK STIENSS

skład tow. kolon. i delikatesów
Lubawa, Rynek 18

Jadalnie

Sypialnie

solidne, w rozmaitych egzotycznych drzewach.
Ceny niskie.

Wł. Maliszewski
Lubawa, Rynek 15